

12 Απριλίου 2023

Λόγος στὴ Μεγάλῃ Τετάρτῃ (Ἅγιος Λουκάς ὁ ἰατρός Ἀρχιεπίσκοπος Κριμαίας)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ἡ καρδιά ποὺ ἐξευγενίζεται μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ μετάνοια

Σήμερα ἀκούσαμε τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα, γιὰ τὰ γεγονότα ποὺ συνέβησαν τὴ Μεγάλῃ Τετάρτῃ. Ταράζομαι ἀκόμα καὶ νὰ μιλάω γιὰ τὸ φοβερὸ κακούργημα, ποὺ ὁμοίό του ποτὲ δὲν ἔγινε στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου. Τί παραπάνω μπορῶ νὰ προσθέσω; Τίποτα. Θέλω μόνο νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχή σας σ' αὐτὸ ποὺ ἀκούσατε, γιὰτί ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀνάγνωσμα μπορῶ νὰ μιλάω χωρὶς τέλος, διεισδύοντας σὲ κάθε λόγο τοῦ Εὐαγγελίου. Εἶναι καθῆκον μου νὰ σᾶς διδάξω αὐτό, γιὰτί τὰ εὐαγγελικὰ λόγια εἶναι ἅγια, μεγάλα, λόγια τόσο βαθιὰ καὶ σημαντικὰ δὲν ὑπάρχουν στὰ ἀνθρώπινα βιβλία. Καὶ ἔτσι, παρουσιάστηκαν ἐνώπιον τῶν πνευματικῶν ὀφθαλμῶν μας οἱ ἀνθρώπινες ψυχές, ποὺ καθόλου δὲν μοιάζουν ἢ μία μὲ τὴν ἄλλη. Ψυχές μαῦρες, φοβερές καὶ ψυχές τρυφερές, γεμάτες ἀγάπη.

Ἴδού, οἱ κακοὶ γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι πηγαίνουν κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τῆς νύχτας, σὰν νυχτερίδες, καὶ «κάνουν συμβούλιο κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ Αὐτοῦ». Καὶ ἐκπληρώνεται αὐτὸ ποὺ προλέγει ὁ προφήτης Δαβὶδ, χίλια χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ γεγονός: «παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ» (Ψάλμ. 2, 2). Πηγαίνουν κρυφά, γιὰτί φοβοῦνται τὸν λαὸ καὶ Αὐτὸν ποὺ θέλουν νὰ σκοτώσουν. Συσκέπτονται, γιὰ τὸ πῶς θὰ Τὸν σκοτώσουν, σιγοψιθυρίζοντας μὲ τὶς κακές,

ἀκόλαστες γλῶσσαι τους καὶ ἐκπληρῶνεται ἡ προφητεία: «κατ' ἐμοῦ ἐπιθύριζον πάντες οἱ ἐχθροί μου, κατ' ἐμοῦ ἐλογίζοντο κακὰ μοι» (Ψαλμ. 40, 8).

Καὶ ἰδοῦ, συγκεντρώθηκαν οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ στὴν πόρτα τοῦ ἀρχιερέα, ποὺ ὀνομαζόταν Καϊάφας, καὶ πρότειναν στὸ συμβούλιο νὰ πιάσουν τὸν Ἰησοῦ μὲ δόλο καὶ νὰ Τὸν σκοτώσουν. Ὅμως εἶπαν: «μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ» (Ματθ. 26, 5), γιατί στὸ βάθος τῶν μαύρων καρδιῶν τους ἔνιωθαν, τί εἶδους ἔγκλημα ὀργάνωσαν, γνώριζαν, ὅτι Αὐτὸν ποὺ ἤθελαν νὰ σκοτώσουν ὁ λαὸς Τὸν τιμᾷ καὶ Τὸν ἀγαπάει ὡς Μεγάλου Θαυματουργὸ καὶ ὅτι πολλοὶ Τὸν θεωροῦν Μεσσία.

Γιὰ ποιὸ λόγο θέλετε, καταραμένοι, νὰ Τὸν σκοτώσετε; Μήπως, γιὰ τὸ ὅτι δίδαξε στὸν κόσμον τὸ καλὸ καὶ τὴν ἀλήθεια; Μήπως, γιὰ τὸ ὅτι φώτισε τὸ σκοτάδι τοῦ κόσμου μὲ τὸ φῶς τοῦ θεϊκοῦ Πνεύματός Του, μὲ τὸ θεϊκὸ φῶς τῆς διδασκαλίας Του; Μήπως, γιὰ τὸ ὅτι ἔκανε τέτοιο πλῆθος θαυμάτων; Μήπως, γιὰ τὸ ὅτι θεράπευσε τοὺς ἀρρώστους καὶ ἀνέστησε τοὺς νεκρούς; Μήπως, γιὰ τὸ ὅτι διέταξε τὴν θάλασσα καὶ τὸν ἄνεμο νὰ σωπάσουν καὶ ἐκεῖνα σταμάτησαν ὑπακούοντάς Του; Ναί, ἀκριβῶς γι' αὐτά, γιατί ὅπως λέει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος: «Τί ποιοῦμεν, ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ; ἔὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος» (Ἰωάν. 11, 47-48).

Καὶ ἔτσι, φοβήθηκαν ὅτι, ἐξ' αἰτίας τοῦ πλήθους τῶν θαυμάτων, ὅλοι θὰ πιστέψουν σὲ Αὐτόν. Ἔτσι καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε γίνει, δηλαδὴ ὅλοι νὰ πιστεύουν σὲ Αὐτόν, λόγω τῶν ἀνεκδιήγητων θαυμάτων καὶ τῶν λόγων, ποὺ ποτὲ δὲν ξανακούστηκαν στὸν κόσμον καὶ ἦταν ἀλήθεια! Αὐτοὶ ὄφειλαν νὰ χαροῦν, μὲ τὸ ὅτι ὁ λαὸς πίστεψε στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, στὸν Σωτήρα του, στὸν Μεσσία! Δικαιολογώντας τὴν κάκιση πρόθεσή τους μὲ τὴ σωτηρία ἀπὸ τὴν εἰσβολὴ τῶν Ῥωμαίων, ἔλεγαν ψέματα, γιατί οἱ Ῥωμαῖοι εἶχαν ἤδη κατακτήσει ὅλη τὴν Παλαιστίνη, ἦταν κάτι ποὺ συνέβη νωρίτερα. Ἦταν δυνατὸν γιὰ τοὺς Ῥωμαίους νὰ καταστρέψουν ὅλη τὴν Παλαιστίνη, μὲ τὴν πρόφαση ὅτι ἐμφανίστηκε ὁ ὑψιστος Διδάσκαλος τῆς Ἀλήθειας καὶ τοῦ καλοῦ! Ὅχι, δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ κατηγορήσουμε τοὺς Ῥωμαίους, αὐτὸ ἦταν συκοφαντία πρὸς αὐτούς.

Ὅμως τί, παρ' ὅλα αὐτά, ὁδήγησε σ' αὐτὸ τὸ φοβερὸ κακούργημα; Γιὰ ποιὸ λόγο ἦταν γεμάτες οἱ καρδιὲς τῶν γραμματέων, φαρισαίων καὶ ἀρχιερέων μὲ τέτοια κακία; Γιὰ ποιὸ λόγο μισοῦσαν τὸν Κύριο Ἰησοῦ, τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, τὸν Διδάσκαλο τῆς ἀγάπης, τὸν Σωτήρα τοῦ κόσμου; Ἀκριβῶς λόγω τοῦ τιποτένιου καὶ μαύρου φθόνου, γιατί μέχρι τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ ἦταν οἱ κυρίαρχοι τοῦ μυαλοῦ καὶ τῆς καρδιάς τοῦ ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, οἱ ἡγέτες καὶ οἱ διδάσκαλοι. Ὁ λαὸς τοὺς θεωροῦσε ἁγίους καὶ δικαίους καὶ ὑποτασσόταν σὲ κάθε λόγο τους. Ὅμως τώρα

κατάλαβαν, ὅτι ἡ ἐξουσία τους πού ἦταν θεμελιωμένη στήν ἄτιμη ὑποκρισία, στήν ὁποία δέν ὑπάρχει ἡ ἀλήθεια, δέν ὑπάρχει ἡ γνήσια πνευματική δύναμη, γκρεμίζεται ἀπό τήν ἐπαφή μέ τήν ἀληθινή θεϊκή ἐξουσία τοῦ Σωτήρα. Ἔβλεπαν καί ἔνιωθαν, ὅτι τὰ λόγια Του ἦταν τέτοια, πού κανένας ἀπό τοὺς ἀνθρώπους ποτέ δέν εἶπε καί φοβήθηκαν, ὅτι θὰ πέσει τὸ κύρος τους καί ὅτι ἀπό ἡγέτες θὰ γίνουν ὑπηρέτες. Καί ἐπιθυμώντας νὰ κρατήσουν τήν τιποτένια ἐξουσία τους, ἐπέδιωξαν νὰ δώσουν τέλος στήν ζωὴ τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς ἐπιβεβαίωσε, ὅτι ἡ ἄτιμη καί τιποτένια ζήλεια καί κακία τοὺς καθοδηγοῦσε, στηλιτεύοντάς τους αὐστηρὰ καί δημόσια καί λέγοντας κατὰ πρόσωπο αὐτὸ, πού ποτέ κανεὶς δέν θὰ τολμοῦσε νὰ σκεφτεῖ γι' αὐτούς: «Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καί Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν» (Ματθ. 23, 14).

Ἐπὶ πᾶσι ἄραγε κάτι καθαρὸ, εἰλικρινὲς στὶς καρδιές τους; Ἀπολύτως τίποτα. Ἦταν ὀλοκληρωτικὰ σκοτεινές, εἶχαν ὀλοκληρωτικὰ ἀδιαπέραστο σκοτάδι ἀμαρτιῶν, μίσους καί κακίας.

Ἀλλὰ ἴδου καί μία ἄλλη, ἀκόμη πιὸ φοβερὴ μορφή, τοῦ Ἀποστόλου τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Ἰουδα, τοῦ ὁποίου ὁ Κύριος ἔπλυνε τὰ πόδια, ὁ ὁποῖος κοινώνησε τὸ Σῶμα καί τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ καί ὁ ὁποῖος πηγαίνει νὰ Τὸν προδώσει γιὰ τριάκοντα ἀργύρια.

Ὡ φρίκη! Ὡ ἀνείπωτη ποταπότης, πού μέ καμιὰ ἀτιμία δέν συγκρίνεται! Πρόδωσε τὸν Διδάσκαλό του, ἀπὸ Τὸν Ὅποῖο εἶδε τόσο καλό! Τί συνέβαινε στήν ψυχὴ αὐτοῦ τοῦ δυστυχημένου ἀνθρώπου; Ἦταν ὅλη ὑπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ διαβόλου τῆς φιλαργυρίας, ζοῦσε μέ τὴν φιλαργυρία, ἦταν κλέπτης καί, ὅπως λέει ὁ Ἅγιος Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, κρατοῦσε τὸ κιβώτιο, μέσα στὸ ὁποῖο ἔριχναν τὶς δωρεές γιὰ τὸν Σωτήρα καί τοὺς μαθητές Του καί ἔκλεβε χρήματα γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ἡ φιλαργυρία τὸν ὁδήγησε μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε τὸ ὄνομά του νὰ γίνῃ μισητὸ σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Τὸ ὄνομα τοῦ Ἰουδα ἔγινε συνώνυμο κάθε προδοσίας, κάθε ἀτιμίας, κάθε ποταπότητος.

Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Παῦλος μᾶς λέει, ὅτι ἡ φιλαργυρία εἶναι ἡ ρίζα κάθε κακοῦ (Α΄ Τιμ. 6, 10). Καί ἄραγε, δέν βλέπουμε τὴν ἀπόδειξη αὐτοῦ στὸν δυστυχῆ Ἰουδα; Μπορεῖ νὰ ὑπάρχει πιὸ φανερὴ ἀπόδειξη; Ὁχι, δέν μπορεῖ, γιατί κάθε κακὸ δέν εἶναι τίποτα σὲ σύγκριση μέ αὐτὸ τὸ φοβερὸ κακὸ, στὸ ὁποῖο τὸν ὁδήγησε ἡ φιλαργυρία του. Καί ἦταν ἀπόστολος!

Ὅμως τὸ Εὐαγγέλιο δέν παρουσιάζει σέ μᾶς μόνο τὸ σκοτάδι. Μᾶς παρουσιάζει καί τὸ καθαρὸ καί εὐλογημένο φῶς. Ἰδού, ἐνώπιόν μας ἡ μορφή τῆς μετανοημένης

ἀμαρτωλῆς, τῆς σὲ ὅλα καταφρονημένης. Πόσο ἔλαμψε αὐτὴ ἡ μορφή! Ἐδῶ ἐπιδιώκεται ἡ σύγκριση μὲ τὴν ἄλλη ἀμαρτωλὴ, ποὺ ἔπλυνε μὲ τὰ δάκρυά της τὰ πόδια τοῦ Σωτήρα, τὰ σκούπισε μὲ τὰ μαλλιά της καὶ ἔλαβε τὴν συγχώρηση ὅλων τῶν ἀμαρτιῶν της ἀπὸ τὸν Κύριο (Λουκ. 7, 38-48). Κινούμενη ἀπὸ τὰ ἴδια συναισθήματα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς μετάνοιας, προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγανάκτησαν λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; (Ματθ. 26, 7-8) καὶ ἄκουσε ὁ κόσμος τὰ ἐκπληκτικὰ λόγια τοῦ Σωτήρα: «τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ» (Ματθ. 26, 10).

Ὡ ἅγια, καθαρὴ ἀγάπη, τὴν ὁποία τόσο πολὺ ἐκτίμησε ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, τὴν ὁποία τόσο λίγο ἔχουμε καὶ τὴν ὁποία πρέπει νὰ μιμηθοῦμε! Ἐκπληκτικὴ ἀντίθεση ἀνάμεσα σ' ἐκείνους τοὺς ἐπίγειους βασιλιάδες (Ψαλμ. 2, 2), σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸν ἀπόστολο-προδότη μὲ τὴ μαύρη, ἀκάθαρτη, ἄτιμη ψυχὴ, καὶ στὴν περιφρονημένη ἀμαρτωλὴ, μὲ τὴν καρδιὰ ποὺ ἐξαγνίστηκε μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν μετάνοια.

Ἄς μιμούμαστε αὐτὴν καὶ τὴν ἀγάπη της πρὸς τὸν Κύριο. Μήπως δὲν εἴμαστε ὅλοι ἀμαρτωλοί; Ἄραγε ἔχουμε λιγότερες ἀμαρτίες ἀπὸ τίς δικές της; Ἄραγε ἔχουμε περισσότερη ἀγάπη; Πληρώθηκε ἄραγε ἡ καρδιά μας μὲ τέτοια ἀγάπη, ἡ ὁποία θὰ ἐξέχεε ποταμοὺς δακρύων ἢ θὰ συνέτριβε τὸ πολύτιμο δοχεῖο σὲ εὐλαβὲς ξέσπασμα γιὰ τὸν Κύριο;

Ἐπομένως, τέτοιου εἴδους εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ πέρασαν κατὰ σειρὰ μπροστὰ στὰ πνευματικὰ μάτια μας, κατὰ τὴν ἀνάγνωση τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου. Τέτοιοι εἶναι καὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ περνοῦν καθημερινὰ μπροστὰ στὰ μάτια μας, δηλαδὴ οἱ ἄνθρωποι ποὺ μᾶς περιβάλλουν.

Δικαιολογημένα ἀγανακτοῦμε κατὰ τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων, ὅμως ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς παρουσιάζει τίς μορφὲς τῶν ἀνθρώπων, ποὺ εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ψέματα, κακίες καὶ ἀμαρτίες, ὅχι ἄσκοπα ἀλλὰ σὰν παράδειγμα πρὸς ἀποφυγὴν. Πρέπει, ὅχι μόνο νὰ ἀγανακτοῦμε καὶ νὰ θυμώνουμε ἀλλὰ, ἐπίσης, πρέπει μὲ βαθεῖα εἰλικρίνεια νὰ ἐλέγξουμε καὶ τοὺς ἑαυτοὺς μας, μήπως δηλαδὴ ὑπάρχει μέσα μας ἡ ἀκολασία αὐτῶν τῶν γραμματέων, φαρισαίων καὶ ἀρχιερέων. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς τοὺς ὀνόμασε ὑποκριτές, γιατί ἡ ὑποκρισία καὶ ἡ προσποίηση ἦταν τὰ θεμελιώδη γνωρίσματα τοῦ χαρακτήρα τους. Καὶ ἐμεῖς ὀφείλουμε νὰ σκεφτοῦμε, ἐὰν ὑπάρχει μέσα μας τὸ γνῶρισμα τῆς ὑποκρισίας. Ὀφείλουμε νὰ παραδεχτοῦμε, ὅτι αὐτὰ τὰ γνωρίσματα βρίσκονται μέσα μας.

Ἐὰν ὁ Κύριος εἶπε στοὺς φαρισαίους, ὅτι ἀσχολοῦνται μόνο μὲ τὸν ἐξωτερικὸ καθαρισμὸ τοῦ ποτηριοῦ καὶ τῆς παροψίδος, ἐνῶ ἐσωτερικὰ εἶναι γεμάτοι μὲ

δόλους καὶ ἀδικίες, τότε δὲν πρέπει νὰ σκεφτοῦμε, μήπως δὲν ὑποκρινόμαστε καὶ ἐμεῖς μπροστὰ στοὺς καλοὺς, καθαρούς, εὐλαβεῖς ἀνθρώπους, ὅπως αὐτοὶ ὑποκρίνονταν;

Δυστυχῶς, πολλοὶ ἀνάμεσά μας εἶναι ἀκριβεῖς τηρητὲς τοῦ νόμου, φαρισαῖοι, ὑποκριτὲς, οἱ ὁποῖοι στὸ Εὐαγγέλιο ἀποκαλοῦνται «φίδια, γεννήματα ἐχιδνῶν» (Λουκ. 3, 7) καὶ, παρ' ὅλα αὐτὰ, χαίρουν μεγάλου σεβασμοῦ καὶ ἐκτιμήσεως στὸν λαό. Ὑπάρχουν ἀνάμεσά μας καὶ ὅμοιοι τοῦ Ἰοῦδα ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ ὅμοιοι τῆς μετανοημένης ἀμαρτωλῆς, μὲ καρδιὰ γεμάτη ἀγάπη πρὸς τὸν Χριστό.

Ἄς παρατηροῦμε τὶς καρδιές μας, ἅς κρίνουμε αὐτὸ, ποὺ ἐξέρχεται ἀπὸ μᾶς καὶ ἀπὸ τὰ στόματά μας καὶ ὄχι αὐτὸ ποὺ εἰσέρχεται. Ἄς ζοῦμε ὑπακούοντας στὴν ἀγία ἀγάπη, γιατί ὅλος ὁ νόμος τοῦ Χριστοῦ ἐμπεριέχεται σὲ ἓναν λόγο: «Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν» (Ματθ. 22, 39, Μαρκ. 12, 31, Λουκ. 10, 27). Ἄς τὸ θυμόμαστε αὐτὸ καὶ τότε θὰ μᾶς εὐλογήσει ὁ Θεὸς καὶ θὰ συγχωρέσει ὅλες τὶς ἀμαρτίες μας. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr